

Családi körben

Milyen a nyári divat?

Az új formák, színek, vonalak 1961 nyarán

Karcsú és fiatalos hatású lesz az új divat, nappalra sportosan elegáns és estére a nőies formák dominálnak. A szoknyák változatlanul tartják a térdet, így térdén alul 4-5 centiméterre érnek.

Sokféle ruhatípus divatos: első helyen a régóta kedvelt ingruha áll csupán nem bő, hanem kis alabóssággal. A ruhák általában több részesek: szoknya-blúz-kiskabát, vagy ruha kiskabáttal, melynek hossza igen változó a klasszikus formától egészen a bolero hosszúságig. Moletteknek továbbra is a lezseresen karcsúsított princess forma a legelőnyösebb viselet. A kétrészes kívülk-

tós blúzos forma is igen előnyös. Kis kosztümöknél, ruháknál gyakori a plisszé, a hólozás, a berakás alkalmazása. Ezek mélyen levarrottak, így előnyös, mert nem erősíti az alakot.

Igen divatosak a puhán visszafogott jumperes formák és az enyhén karcsúsított, hosszított derekú ruhák. A szoknyák általában egyenesek. A túl nagy bőségű szoknya már nem divatos, ugyancsak alszoknyában sem. Többségében a négyvarrásos, oldalvarrás nélküli aljak dominálnak. A hordóvonal szintén divatos még szelídített formájában.

A nyári divat egyik jellegzetessége, hogy a ruhák, kabátok, kosztümök derekát lazán megkötött öv fogja össze.

A két-háromrészes összeállítások blúza pettyes, csikos, kockás anyagból való. Igen elegáns a blúz anyagával paszpólozott és bélelt kabátka. Fiatal nők számára igen tetszetős és csinosak a nyakkendő megoldások ruhára és blúzra. A nyakkendő tetszés szerint le- vagy felgombolható.

A strandruhák is több részesek és minden esetben kis kabátka vagy boleroszerű felsőrész egészíti ki.

Az alkalmi ruhákhoz készült köpenyek japán vagy feljapán ujjakkal, nyaktól elálló keskeny gallérok, illetve gallér nélkül divatosak. Lazán megkötött övvel vagy anélkül viselik. Másik változatban eleje karcsúsított, háta sima, bővülő eséssel, bevarrott hatású raglán, vagy mellmagasságig érő rejtett vállszabással készülnek.

Divatszínnek a hegyvidék és a Balaton tavaszi és nyári színárnyalatait, a kék és a barna árnyalatokat és a barnás tónusokat. Divatos továbbra is a fehér és fekete mintás anyag és annak egyszerű változatai.

Az anyagok terén az élénk nagymintás karton, a kockás, csikos sokféle változata a kedvelt. Újdonság a kasmír. Alkalmi ruhákra a gyárilag plisszírozott műselymek. A különböző színű burették és shantungok és a finom színezésű imprimé anyagok a kedvelt és favorizált nyári anyagfélések.

Az anyagok terén az élénk nagymintás karton, a kockás, csikos sokféle változata a kedvelt. Újdonság a kasmír. Alkalmi ruhákra a gyárilag plisszírozott műselymek. A különböző színű burették és shantungok és a finom színezésű imprimé anyagok a kedvelt és favorizált nyári anyagfélések.

Merre tart, „doktor” úr?

Egy híján 140 fiatal orvost és orvosnőt avatnak az idén a Szegedi Orvostudományi Egyetemen. Viszonylag nagy számuk arra enged következtetni, hogy majdnem mindenhol jut belőlük, városra és falura egyaránt. Az avataltalan ember úgy véli: aki faluról, községből jött a városba tanulni, oda is megy vissza, hogy tudásával ő is segítsen felemelni övét, akik olyan nagy reményeket tápláltak iránta.

A város bűvköre

Sajnos, nem így van ez Szegeden sem. A város a maga „bűvkörével” pedig nem tud minden fiatal orvost ittmarasztalni. Akik viszont eleve úgy döntöttek, hogy kétévi

kórházgyakorlat után majd körzetbe kerülnek, valamelyik községbe, azok nem esnek kétségbe és nem sopánkodnak: hát ezért tanul-tam?

Ilyen, sajnos, kevés van a Szegeden most végző fiatal orvosok között is. A 139-ből az eddig önként jelentkezőket 10 ujjon is meg lehetne számolni, de csak igen lassú számolással. A tanulmányi osztályon csak úgy találomra böktem rá a most végzők kimutatásában két névre: Tóth Sarolta és Boros Géza.

— Hová, merre tart majd „doktor”-nő, „doktor”-úr? — Öltött fel bennem a kérdés. Tóth Sarolta azok közé tartozik, akik nem válogatósak. Eddigi életmódja sem volt olyan, hogy hozzászok-

tatták volna az élet könnyebbik oldalát keresni. Apja járásbírói irodakézelo, s egymaga keresetéből nevelt fel és taníttatott négy gyereket. László fia már gépészmérnök, Imre a Szegedi Pedagógiai Főiskola elsőéves hallgatója, Gabriella most érettségizik, nagyobbik lánya pedig a doktorrá avatás előtt áll.

— Engem érdekel a körzetorvosi feladat, a falu. Ott nőttek fel, Békésben. Csak 1947-ben kerültünk Szegedre — mondja, majd hozzátesszi: — Azért nőnek mégsem való a falusi orvosi élet. Gyulára kívánnak kerülni és bőrvagy gyermekgyógyász szeretnék lenni.

Tóth Sarolta nem zárkózik el a falutól, de azért finoman kitér a választásra elől. S

miért? Fizikális adottságokra hivatkozik, mondván, hogy a férfiak jobban bírják a falusi megerőltető munkát, majd a falusi kulturális elmaradottságokra tér ki, a mindentől messzeeső magányra, amibe a rossz utak bezárják a falusi orvost. Meg aztán egy lány, még ha orvos is, falun nehezebben megy férjhez.

— En tisztelem a közkatonákat — jelenti ki —, de faluról nincs visszaút a városba.

Tehát a város, a város! Ez az a »Róma«, amelyhez minden út vezet. Ez a bűvkör, amelyen túl nem tud látni egy leendő orvosnő, aki pedig nem tagadja meg falusi származását. Büszke rá, de ez a büszkeség nem elég neki életlehetőségnek. — A »gyengébb nem« hogyan is boldogulhat falun? — Örlí a gond. O viszont nem keres magának semmilyen segítő kapcsolatokat, s nem kötelezte el magát Szegedre, mint többben, akik már előre nősültek, vagy férjhez mentek az ittmaradás reményében.

A másik orvosjelöltnek, Boros Gézáknak nem fáj a feje a ki- és elhelyezések miatt. Apja az egyik miskolci kórház belgyógyász főorvosa, s ez önmagában is elég ahhoz, hogy az aйна ne essen messze a fájától. Komoly, megfontolt egyéniség.

A falu azonban nem vonzza őt sem. A falusi életből ugyanazt a fel- és rangsorolást kapom tőle is, mint kollektívától: rendelés, kiszállítás, rendelés — talpon lenni éjjel és nappal. Még nyári szabadsága sincs a falusi orvosnak, mert nincs, aki helyettesítse addig. S míg valaki körzeti orvos lesz általános képzéssel, vagyis két év alatt, addig más orvos fél év elkészült szakjával. — Az kellene — mondja Boros Géza —, hogy a körzeti orvos egy idő múlva kerüljön vissza kórházba, ne legyen előtte lezárva az út.

Hogy a falu, a község általános előrehaladásáért mennyit tehet az orvos is, az egyik végzősnek sem jut az eszébe. Az egyéni érdek teljesen elnyomja bennük a közérdeket. Vagyis mindaz, ami lenne csak náluk, ahogyan hivatásukra hat éven át készülték? Bizonytalanságukat azzal azonban oszlatták már némileg, hogy az idén először megkérdzték a leendő orvosokat, hogy ki hova akar kerülni. A falu felemelkedésére viszont kevesen szavaztak még azok közül is, akik pedig onnan jöttek és elsősorban oda várják őket vissza.

Ma már egyetlen diplomás sem vár a létbizonytalanság, mint az 1920-1930-as években. Nem kell orvosdoktoroknak havat lapátolni és utcát seperni, mint annak idején, ha meg akart élni. A diplomásokat viszont ma épp úgy várja a falu, mint a város, hogy a falról holnapra még á nem hidalható távolság falu és város között egyszer már kartávozságnyi legyen csak, aztán pedig végleg eltűnjön — egészségügyi kultúra falusi megteremtésével is.

Lódi Ferenc

Az ideges gyerekekről

Az orvos tanácsa szülőknek

Asszonyok között gyakori téma gyerekeik jó vagy rossz szokása. Ilyenkor sokszor elhangzik a panasz: »hisztériás« a kicsi, mit csináljak vele? — és elmondják, milyen nyilvánul meg ez az úgynevezett »hisztéria«. A legtöbb esetben a panaszok hasonlóak: a legkisebb ellenkezés valóságos dührohamot vált ki a gyerekből. Sirásban tör ki, kinyitja a száját, és azután hosszú ideig nem vesz levegőt, arca szája körül elfeketedik, fildoklik, sok esetben el is aél. A szülők pedig ijedtükben azt se tudják, mit csináljanak. E gyerekes szülőket érdeklő kérdésekről kértünk tanácsot Szeged egyik legismertebb gyermekgyógyásztól, aki a következőket mondta el:

A csecsemők „hisztériája”

— Az úgynevezett hisztéria az érzékeny idegrendszerű gyermekeknél fordul elő. A gyerek legtöbbször ezzel születik. Jelentkezik is ez már csecsemőkorban. Ilyenkor elég a legcsekélyebb rossz érzés — olyan, amire

egy jó idegzetű csecsemő nem is reagál —, máris hangos, véget nem érő sírásban tör ki a gyerek.

A hisztériát kiváltó ok igen sokféle lehet. Így a nedves pelenka, vagy a rossz szul sikerült étkezés. A síró gyermeket anyja legtöbbször úgy akarja megnyugtatni, hogy mellére veszi. A csecsemő pedig ilyenkor hirtelen mohósággal szívja az anyatejet. Így aztán nagyon sok levegőt nyel le, ez a lenyelt levegő pedig a gyomorban feszültséget okoz, nyugtalanra teszi a gyermeket, aminek a vége szintén a hisztérikus sírás. Ha a lenyelt levegő a belekbe kerül, ott is fájdalmas görcsöket okozhat és ez ismét ugyanazt a hatást váltja ki.

Lélegzésvisszatartás — „kanálkomplexum”

— A nagyobb gyermekeknél tíz hónapostól háromévesig változik ez a hisztérius kitörés. Mégpedig a következőképpen: játékként nyúl például a gyermek, a szülő nem engedi, hogy elvegye. Erre a kicsi sírásra

nyitná a száját, de utána nem vesz levegőt (visszatartja a lézést), toporzékol, kalimpál a kezeivel. Ha ez a lélegzésvisszatartás egy percnél tovább tart, a gyermek elveszi az eszméletét, elesik.

Különösen érzékenyek az ilyen gyermekek a kényszerű étkeztetésre. Az orvos javaslatára tehát az, hogy ezeket az érzékeny idegrendszerű gyermekeket akarjuk elnevelni ne kényszerítsék étkezésre. Adjanak ilyenkor langyos teát és később, ha éhes lesz, ügyis kér magától. Különösen sokszor van baj az étkeztetésnél a gyengébb idegrendszerű gyermekekkel, akik, ha nem sikerül szerencsésen megoldani az átmenetet a teljes-pépes étellek és a főzelékfélék között. Ez gyakran étvágytalanságot okozhat. Az érzékeny idegrendszerű gyerekekre jellemző, hogy rendkívül jó megfigyelők és jól emlékeznek is. Eppen ezért elég egyetlen egyszer, melegebb étellel, vagy melegebb kanállal elvetni a gyermeket, az máris elég, hogy úgynevezett kanálkomplexuma legyen, ami azt jelenti, ha meglátja a kanalat, már elmegy az étvágya és nem hajlandó enni.

Mi a teendő?

— A hisztériás kitörések különböző formáit jól ismerik a szülők is, tehát erről azt hiszem, nem kell részletebb felvilágosítást adni, inkább beszéljünk arról, mit tegyünk az érzékenyebb idegrendszerű gyermekekkel. Először is szeretném a szülőket megnyugtatni, ezek a kitörések az esetek kilencven százalékában nem jelentenek betegséget. Eppen ezért az orvosok nem is használnak az ilyen esetekben gyógyszert, legfeljebb ha túl gyakori a kitörés, akkor enyhébb nyugtatót adnak. Mivel a »hisztériusság« nem betegség, azt tanácsolom a mamáknak, hogy amikor a gyerek toporzékolni kezd, ne törődjenek vele, mert ha a kicsi látja, hogy milyen ijedelmet okozott és egy ilyen kitörés után mindent megengednek neki, akkor később tudatos »provokál« a lélegzésvisszafojtással. Néhány év múlva aztán — persze súlyosabb esetekben — kiépül egy reflex, ami már a gyermek akaratától függetlenül lép fel és ezek a hisztérius görcsök automatikusan naponta ötször-hatszor megismétlődhetnek. Ez a jelenség már betegség és ilyen esetben feltétlenül orvoshoz kell fordulni. Különösen eredményes munkát végeznek az ilyen esetek gyógyításánál a gyermeklélektani intézet orvosai. Az érzékenyebb idegrendszerű gyermekekre igen jó hatással van még a bölcsőde, az óvoda, egy szóval az olyan közösség, ahol nyugodtabb, jókedélyű gyermekek társaságában lehet. Vigasztalásul még azt is szeretném elmondani a szülőknek, hogy általában az érzékeny idegrendszerű gyermekekből felnőtt korukban igen tehetséges, szellemi életelő ember válik.

1. Türkizkék-fehércsikos kartonból készült háromrészes ruha. Szoknya-blúz-bolero szerű kabátka. A blúz türkizkék pikéből vagy satanából való. A kabátka gallérja fehér piké.

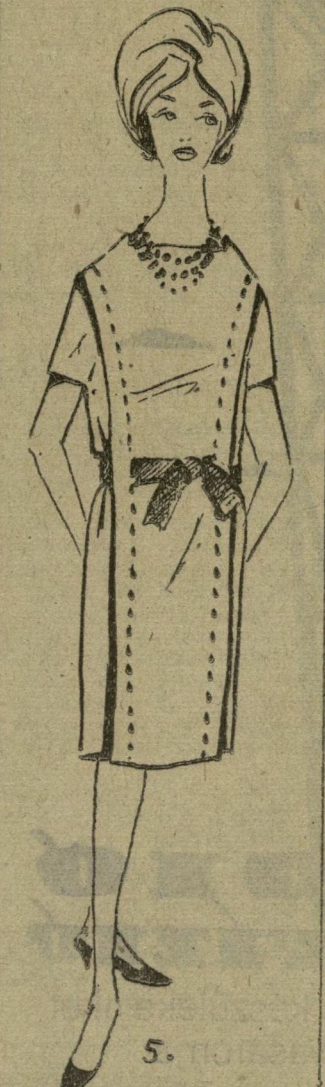
2. Mintás saténkartonból vagy kasmírból készült kétrészes ruha. A felsőrész egybeszabott, s övvel fogódik össze a bőség. A mintával harmonizáló egyszínű paszpólozott. Az övet angolmaszni díszíti.

3. Fekete-fehércsikos karton vagy alpéri ruha. Fehér gallérral és nyakkendővel, mely a gallér alá gombolódik, s tetszés szerint le vagy felgombolható.

4. Plissézírozott ingruha a bőséget puhán övvel fogjuk össze.

5. Piros vászonruha, fehér bütykös piké övvel (igen csinos fekete-fehércsikos kartonból is). Vastag fehér öltögetéssel díszítve.